

La normativa sobre operacions vinculades espanta les pimes i els tècnics tributaris

Amb els comptes del 2009, entren en vigor les sancions de fins a 15.000 euros per no documentar-les

JOAN POYANO / Barcelona
• Quina pime o microempresa pot pagar fins a 15.000 euros de sanció per donar feina a un familiar, si no es pot documentar que el que cobra és el preu de mercat?

L'obligació de valorar, a preu normal de mercat, les operacions vinculades no és nova -existeix des que va entrar en vigor al desembre del 2006 la llei de prevenció del frau fiscal-. El que és nou és l'obligació de documentar-les d'una manera específica igual com el règim de sancions, establerts en una modificació del reglament de l'impost sobre societats, que va entrar en vigor al novembre del 2008, i que l'administració tributària pot aplicar a partir de la data límit de presentació de l'impost del primer exercici fiscal posterior tancat. Per a la majoria de les empreses, que tanquen l'exercici el 31 de desembre, la documentació nova pot ser exigida a partir del 25 de juliol de 2010.

En l'àmbit de les petites empreses, es donen moltes operacions vinculades: arrendament del local la titularitat del qual correspon al soci majoritari de la societat; aportacions dels socis a les seves societats (préstecs); les retribucions

Com es justifica el lloguer d'un local que és de la teva mare? Dimarts es van fer preguntes com aquestes en una trobada organitzada per l'Associació Professional de Tècnics Tributaris de Catalunya i Balears

(APTCCB) per respondre als dubtes d'haver d'aplicar, en els comptes de 2009, la normativa nova de l'impost sobre societats que obliga a documentar les operacions vinculades -les que es fan amb em-

preses relacionades i parents-, i sanciona amb 1.500 euros cada dada errònia i amb 15.000 euros un conjunt d'errors. La patronal Cecot calcula que la nova paperassa té un cost mitjà de 1.200 euros per pime.



Un moment de la trobada de l'APTCCB sobre les noves obligacions comptables.

dels socis i administradors per la feina a l'empresa... Aquestes operacions s'han de valorar a preu de mercat i documentar-les en una nova obligació formal, amb un règim sancionador «absolutament desproporcionat», segons l'APTCCB: 1.500 euros per cada dada errònia, 15.000 euros per un conjunt de dades errònies. Segons els tècnics tributaris,

aquesta obligació comporta una dificultat gairebé inassumible per a la majoria de les pimes, i fins i tot per a molts despatxos professionals. «Els tècnics tributaris que sovint havien demanat poders a l'administració per representar els seus clients, avui, espantats, es veuen obligats a renunciar-hi o a actuar amb el perill d'incórrer en greus sancions», assenya-

la aquesta associació.

Els tècnics tributaris consideren que Hisenda ha legislat pensant en les grans empreses que operen en àmbits internacionals «sense ser conscient que d'aquesta manera estava dirigint el revòlver a la nuca de les pimes».

L'entitat calcula que aquesta tasca de «documentació», feta amb criteris rigorosos, podria tenir

un cost per a les pimes i microempreses que actuen amb caràcter societari d'uns 1.700 milions d'euros anuals.

La patronal valenciana Cecot, per la seva banda, calcula que documentar les operacions vinculades tindrà un cost anual de més de 3.800 milions d'euros anuals per a les empreses de l'Estat espanyol -ja que hi ha 1.402.996 microem-

preses de caràcter societari i 1.767.470 autònoms-, que fan una mitjana de tres operacions que, almenys, costen 400 euros cadascuna. Cecot demana que es reformi la legislació perquè el perímetre de vinculació es limiti a les persones jurídiques i exclougi les físiques, i no calgui documentar les operacions amb un valor que no superi els 100.000 euros.

Dubtes amb autònoms

• L'obligació de documentar les operacions vinculades va dirigida a les empreses que tributen per l'impost sobre societats (IS), però no queda clar si de retruc també afecta els autònoms. La llei de l'IRPF estableix que les operacions vinculades seran valorades com diu l'IS, per la qual cosa no hi ha dubte que la normativa afecta les activitats econòmiques de persones físiques (els autònoms) a efectes de les valoracions, però no queda clar si també se'ls pot aplicar el reglament de l'IS pel que fa a l'obligació de documentar-les.

Es pot interpretar que la remissió que es fa a la llei de l'IS només afecta a les valoracions, però no a les documentacions que les justifiquin i, per aquest motiu, s'ha fet una consulta vinculant a la direcció general de Tributs perquè ho aclareixi.

El maldecap del valor comparable

• El reglament de l'impost sobre societats estableix que la documentació per justificar cada operació vinculada ha de contenir:

a. Descripció de l'obligat tributari i de les persones o entitats vinculades amb qui es realitza l'operació.

b. Anàlisi de comparabilitat.

c. Mètode de valoració escollit i el sistema d'aplicació, identificant els valors comparables en aquells casos en què l'obligat tributari n'hagi pogut disposar raonablement.

d. Criteris de repartiment de

serveis prestats conjuntament a diverses entitats i acords de repartiment de costos.

e. Qualsevol altra informació rellevant per determinar la valoració.

Enric Rius, assessor financer i fiscal de la Cecot, assenyalava que cal parar una atenció especial a l'anàlisi de comparabilitat, que suposa evidenciar quins són els valors que en el mateix mercat objectiu en el qual es realitza l'operació s'establirien per a un producte o servei idèntic a l'analitzat. «Això suposa una anàlisi complexa que, en

moltes ocasions, necessitarà el concurs de professionals per poder acreditar de manera documental l'esmentada comparabilitat, assenyalava en un informe.

Les empreses que segons l'impost sobre societats són considerades de dimensions petites tenen reduïdes, amb caràcter general, les obligacions de documentar els punts a, c i e, però Rius explica que «aquesta aparent reducció d'obligacions s'ha de posar en quarantena, ja que és molt difícil omplir el punt c sense entrar a detallar

l'anàlisi de comparabilitat necessària en molts casos per determinar el valor de mercat».

Negocis amb parents i socis

La llei de l'impost sobre societats considera persones o entitats vinculades, entre altres, les següents:

-Una entitat i els seus socis o partícips, consellers o administradors.

-Una entitat i els parents dels socis o partícips, consellers o administradors.

-Dues entitats d'un grup.

-Una entitat i els parents dels

socis o partícips d'una altra entitat, quan totes dues entitats pertanyin a un grup.

-Una entitat i una participada indirectament, almenys, del 25% del capital social o dels fons propis.

- Dues entitats en les quals els mateixos socis partícips o els seus parents, participin, directa o indirectament, almenys, del 25% del capital social o dels fons propis.

-Dues entitats que formin part d'un grup que tributi en el règim dels grups de societats cooperatives.